

NAPIREND

A RENDSZERESSÉG, A HELYES IDŐBEOSZTÁS MINDENNAPJAINKBAN

Készítette: IFA Műhely: Dr. Mihály Ottó, dr. Falus Katalin, Jakab György, F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta, Janicsek Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth Erzsébet, Márcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Tölgyesi Livia, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Ottília

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Négy Testvér					
A)	A megzenésített verset közösen meghallgatják. Kalácsa együttes – Csanádi Imre: <i>Négy testvér</i> Közösen beszélgetnek a versről, az idő múlásáról, rendjéről, egységeiről, méréséről. 10 perc	Figyelem Beszédkészség Véleményalkotás Ismeretek felidézése	Frontális – bemutatás, beszélgetés		cd-lejátszó, cd- lemez
I. b) Az idő					
A)	Miért fontos az idő mérése a mindennapokban? Milyen eszközökkel, mértékegységekkel mérjük az időt? 5 perc	Összefüggés-kezelő képesség Beszédkészség	Frontális – beszélgetés	naptár, időmérés mérték-egységei- nek szókartyái	
B)	A tanulók a tanító utasítása szerint csoportokat ala- kítanak. A csoportok összegyűjtik időmérés mértékegysé- geit, és csökkenő sorrendben leírják. A mértékegységek mellé ötleteket gyűjtenek, mit mérünk évben, hónapban, hétben stb? 10 perc	Összefüggés-kezelő képesség Beszédkészség Rendszerezőképesség	Csoportmunka – megbeszélés Kooperatív – csoportszóforgó	papír, ceruza	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	A tanulók munkafüzet hiányos mondatait kiegészítik a táblára föltett időmérési mértékegységekkel (év, hónap, hét, óra, perc). 10 perc	Összefüggés-kezelő képesség Rendszerezőképesség	Frontális – önálló munka, feladatmegoldás, ellenőrzés	D1 (Mértékegysé- gek) szókétyák	
I. d) Az idő mérése					
A)	A tanulók megtapasztalják mennyi 1 percnyi idő guggolásban. A tanító indítja az 1 percet a most szóval, a tanulók leguggolnak, akkor állnak fel, amikor szerintük letelik 1 percnyi idő. 5 perc	Tájékozódás az időben Koncentráció Véleményalkotás	Frontális – kísérlet	másodpercmuta- tós óra	
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Napirend					
A)	A tanulók a D2 feladat képeit kivágják. A csoportok napszakokhoz kapcsolódó eseményképeket válogatnak, és időrendi sorba rakják. A képekhez azonos napszakban történő eseményeket gyűjtnek. 10 perc	Megfigyelőképesség Lényegkiemelő képes- ség Rendszerezőképesség	Kooperatív – szóforgó, csoportszóforgó	D2 (Napirend) olló, ceruza, papír	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A munkafüzetben szereplő képekkel „Ki vagyok én?” című játékot játszanak. Megfejtés után a tárgyképekhez kapcsolódó cselekvéseket megnevezik, a képet a táblán látható megfelelő napszak kártyák alá helyezik. 10 perc	Megfigyelőképesség Lényegkiemelő képesség Beszédképesség	Frontális – játék, megbeszélés	D2 (Napirend)	P1 (Napirend) szókétyák
C)	Képkiegészítés A csoportok a munkafüzetben látható napirendi eseményképeket kiegészítik, tovább rajzolják. A csoportok összeállítják a napirendet a képek segítségével. A csoportok bemutatják a munkáikat. 10 perc	Képi gondolkodás Rész-egész érzékelése Kreativitás Együttműködési készség	Csoportmunka – képkiegészítés, csoportosítás Kooperatív – csoportos szóforgó	D3 (Egészítsd ki!) színes ceruza, papír	
II. b) Szólások és közmondások					
A	A csoportok elolvassák a szólásokat és közmondásokat, megfogalmazzák, mit jelentenek. Közösen megbeszélnek a munka, a tanulás, a kikapcsolódás és a pihenés helyes arányait. 10 perc	Gondolkodás Figyelem Beszédképesség Önállóság	Frontális – beszélgetés Kooperatív – csoportszóforgó	D4 (Szólások, napszakok) a mellékletben található mondatkártyák	
II. c) Javítsd ki!					
A	A csoportok megkapják a szókétyákat, kirakják helyes sorrendbe. A hibás szókétyákat kijavítják, és beragasztják a munkafüzetbe. 10 perc	Megfigyelőképesség Rendszerezőképesség Együttműködési készség	Csoportmunka – megbeszélés, vita	D4 (Szólások, napszakok) Szókétyák, ragasztó	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. d) Napirend készítése					
A)	Mindenki rajzot készít a saját napirendjéhez kisiskolás életük hétköznapijáról – kártyán megadott időmegjelölésekkel. Beszélgetnek a szabadidő változatos eltöltéséről. 15 perc	Vizuális kifejezőkészség Fantázia	Frontális – rajzolás, beszélgetés	rajzlapok, színes ceruzák, kréták, filctollak	
B)	Rajzos napirend A csoporttagok elosztják maguk között a napszakokat. A napszakokhoz egy-egy nagyalakú rajzot készítenek, az elkészült rajzokat közösen összeállítják egy napirenddé. A csoportok összehasonlítják a munkákat, megbeszélik az azonosságokat, különbségeket. Lehetséges olyan változat, ahol a szabadidős részhez mindenki a saját, kisméretű, egyéni rajzát készíti el, s ezeket illesztik be, mozaikszerűen. 15 perc	Vizuális kifejezőkészség Együttműködés Fantázia	Csoportmunka – rajzolás, sorba rendezés Kooperatív – csoportszóforgó	nagyalakú rajz-papírok, színes ceruzák, kréták, filctollak	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	<p>A tanító felajánlhatja a gyerekeknek a szabad feladatválasztást, illetve használhatja differenciálási lehetőségként is.</p> <p>1. csoport – a saját, kisiskolás életük hétköznapijairól – időmegjelölésekkel</p> <p>2. csoport – egy óvodás kisgyermek hétköznapijairól</p> <p>3. csoport – egy dolgozó felnőtt (szülő) hétköznapijairól</p> <p>Az elkészült munkákat kiállítják.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Vizuális kifejezőképesség</p> <p>Együttműködés</p> <p>Fantázia</p> <p>Kreativitás</p>	<p>Csoportmunka – rajzolás</p> <p>Kooperatív – csoportszófogó</p>	<p>rajzlapok, színes ceruzák, kréták, filctollak</p>	
II. e) Drámajáték – A tanító felajánlhatja a gyerekeknek a választási lehetőséget					
A)	<p>A csoportok a napirend egy-egy mozzanatát jelenítik meg a drámajáték „Tablókép” technikával.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Fantázia</p> <p>Együttműködés</p> <p>Önkifejezési készség</p>	<p>Csoportmunka – dramatikus játék</p>		
B)	<p>A napirend egy-egy mozzanatát mimes játékkal jelenítik meg a csoportok, s a többi csoport tagjai megpróbálják kitalálni, miről van szó.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Fantázia</p> <p>Együttműködés</p> <p>Önkifejezési készség</p>	<p>Csoportmunka – dramatikusjáték</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III. a) Összegzés					
A)	A tanulók csoportokban írnak 3 igaz és 3 hamis állítást. A csoportok beszámolnak, és más csoportbéli gyerekek a hamis állításokat igazgá teszik. 10 perc	Együttműködés Döntési képesség Logikai képesség Beszédkészség	Kooperatív – füllesztős, csoportszóforgó	papír, ceruza	
III. b) Értékelés					
A)	A tanulók megadott szempontok szerint értékelik munkájukat: aktivitás, figyelem, igyekezet, önfegyelem, tolerancia, tapintat. 5 perc	Önismeret Önkritika Véleményalkotás	Frontális – beszélgetőkör		
B)	A tanulók befejezetlen mondatokkal értékelik munkájukat. Pl. Ma legjobban tetszett az, amikor... Én ma azt jegyeztem meg... 5 perc	Önismeret Egymás iránti figyelem Tapintatos kritika Véleményalkotás	Frontális – beszélgetőkör		
C)	A tanulók a csoportmunkát értékelik, a csoporton belüli előzetes megbeszélés alapján. Szempontok: együttműködés, szabályok betartása, aktivitás. 5 perc	Önismeret Egymás iránti figyelem Tapintatos kritika Véleményalkotás	Frontális – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
D)	A tanulók az írásbeli és rajzos produktumokból kiállítás készítenek. 5 perc	Figyelem Tapintatos kritika Véleményalkotás	Kooperatív – kóborlás a teremben		
E)	A tanító értékeli az egész osztály munkáját a pozitívumok, fejlődés kiemelésével. 5 perc	Figyelem Tolerancia	Frontális – megbeszélés		

Mellékletek

P1 NAPIREND

Egy gyerek kijön, középre áll, s a hátára felrögzítjük a képet (akár írott alakú megnevezés is lehet), úgyhogy csak a többiek lássák, ő ne, hogy mi van a képen. Megkérdezi: „Ki vagyok én?” A gyerekek közül ő választ, szólít, a szólított gyerekek információkat mondanak róla (lehetőleg kis lépésekben, általánostól a konkrét felé haladva). Pl. (az ágyról) „Te egy bútor vagy. Fából készülsz. Általában csak este használnak. Kényelmesen el lehet helyezkedni rajtad” – stb. Ha kitalálja, új játékost választunk, s így folytatjuk tovább.